

ANALYSE: Een zoektocht naar de politieke heilige graal; de landelijke kiesdeler bij de komende verkiezingen

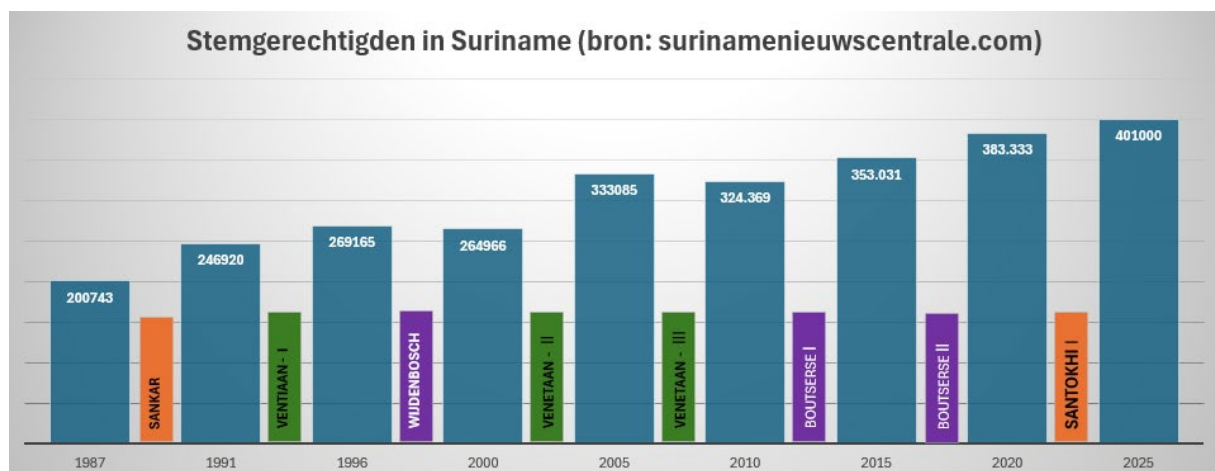
door: ing A.D.H. Mahabier - datum: 26 jan 2025
e: surinamenieuwscentrale@gmail.com

De aankomende vrije en geheime verkiezingen in de Republiek Suriname wordt op 25 mei 2025 gehouden. Het wordt een bijzondere verkiezing vanwege het nieuwe kiesstelsel dat gebaseerd is op een landelijk evenredige vertegenwoordiging (LEV). Hiervoor kende het land een districten kiesstelsel waarvan, na decennia discussie op 13 oktober 2023, afscheid is genomen in het parlement. De wijziging van het kiesstelsel is met een absolute meerderheid van 45 algemene stemmen aangenomen.

In het nieuwe kiesstelsel speelt de landelijke kiesdeler een prominente rol. Dit is een zeer belangrijk getal, omdat hiermee het aantal behaalde zetels berekent zal worden. In dit artikel gaan wij opzoek naar deze politieke heilige graal bij de aankomende verkiezing op 25 mei 2025 in Suriname.

Bevolkingsgroei en stemgerechtigden

De kiesdeler wordt bepaald door het landelijke totaal aantal geldige stemmen (lees; goed uitgebrachte stemmen) gedeeld door de 51 zetels in het parlement. Naarmate de bevolking groeit zijn er meer stemgerechtigde, daarmee meer geldige stemmen en ook meer goed uitgebrachte stemmen. Dit resulteert in een hogere kiesdeler. Er bestaat dus een positieve correlatie tussen de bevolkingsgroei, goed uitgebrachte stemmen en de kiesdeler. Onderstaand diagram illustreert de groei van het aantal stemgerechtigden in Suriname.

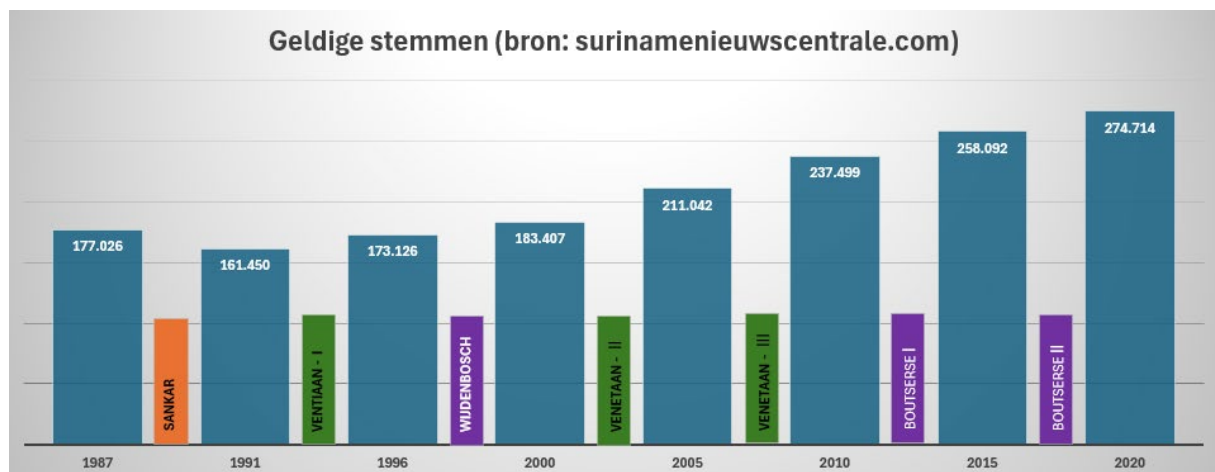
De bevolking van Suriname groeit net als in vele andere landen. Dat is ook niet anders in dit verkiezingsjaar. Minister Delano Landvreugd van Binnenlandse Zaken heeft op 23

december in het parlement het voorlopige aantal kiesgerechtigden vastgesteld op **401.000 personen**. Bron: [Ga naar artikel](#)

Om de landelijke kiesdeler te kunnen voorspellen is nog een voorspelling van het aantal geldige stemmen in 2025 nodig. Hiervoor duiken wij verder in historische data van de afgelopen acht verkiezingen(1987-2020).

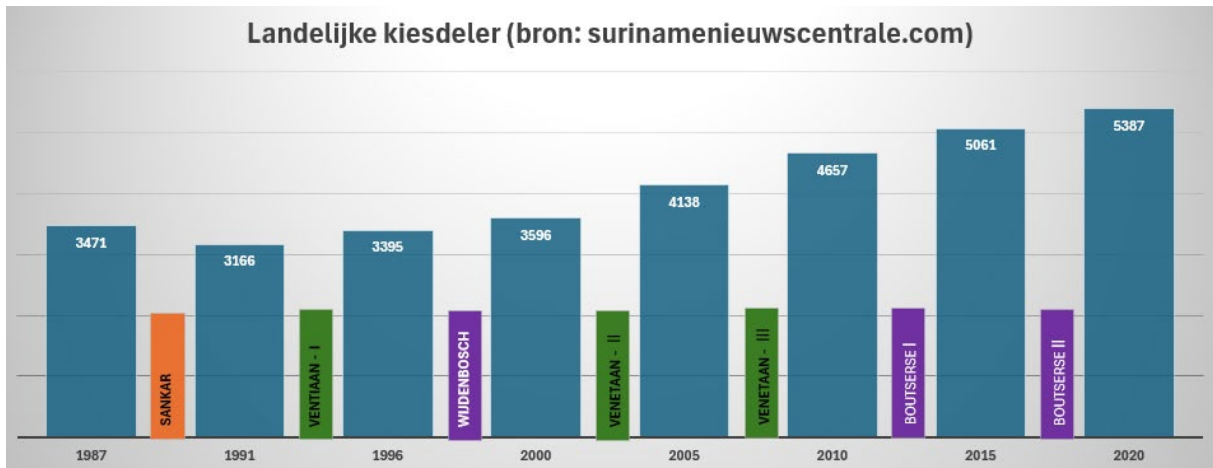
Groeiend aantal geldige stemmen

De geldige stemmen vanaf de verkiezingen van 1987 laat een stijgende trend zien. De stijging is logisch te verklaren door de groei van de Surinaamse bevolking. Echter zien we in 1991 een daling van de geldige stemmen. De daling van het aantal geldige stemmen in 1991 kan verklaard worden door een relatief hoge percentage ongeldige stemmen (6,12%). Er kunnen ook andere oorzaken een rol hebben gespeeld maar daar is in dit artikel geen onderzoek naar gedaan.

Groeiende kiesdeler

Met de geldige stemmen van de afgelopen acht verkiezingen, kan de landelijke kiesdeler uit het verleden in kaart worden gebracht. Hiermee komen wij een stapje dichterbij de hamvraag over de hoogte van de verwachte landelijke kiesdeler bij de aankomende verkiezingen. Onderstaand diagram toont de landelijke kiesdeler van de afgelopen acht verkiezingen.

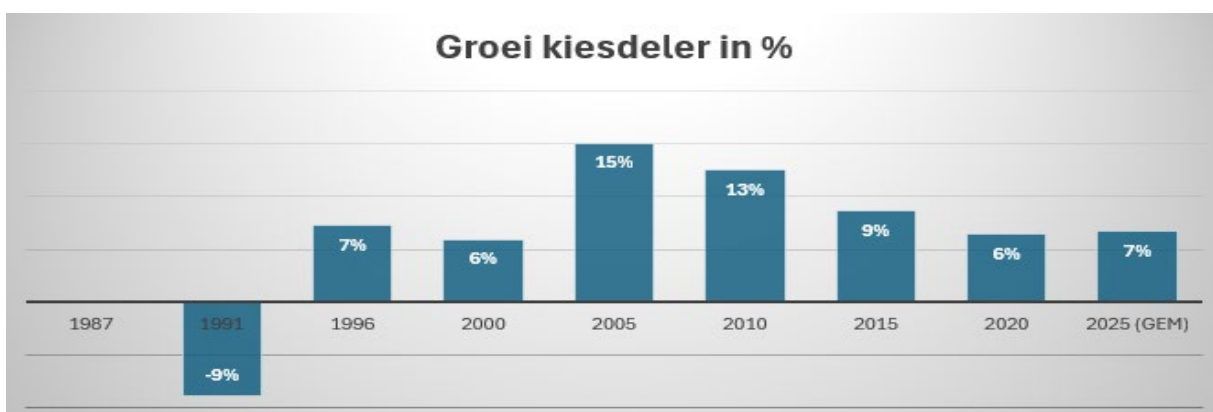

De conclusie die getrokken kan worden is dat de kiesdeler sinds 1987 stijgende is. Dit is ook in lijn met de groei van de bevolking en de stemgerechtigden. Onder normale omstandigheden zal dit bij de aankomende verkiezingen niet anders zijn.

Wat met zekerheid gesteld kan worden is dat de kiesdeler bij de aankomende verkiezingen hoger zal liggen dan bij de afgelopen verkiezing. Concreet gesteld zal de kiesdeler **hoger zijn dan 5387 stemmen**.

De vraag blijft uiteraard hoe sterk zal de kiesdeler in 2025 stijgen. Om deze vraag te beantwoorden moet gekeken worden naar de gemiddelde groei van de kiesdeler bij de afgelopen acht verkiezingen.

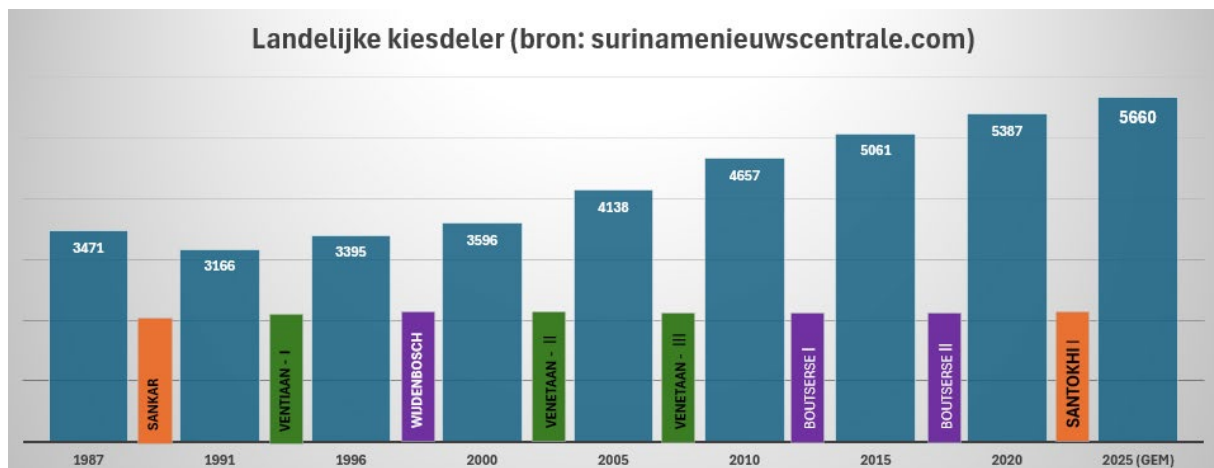
Op basis van de gemiddelde groei van de 'landelijke kiesdeler' van de afgelopen acht verkiezingen wordt een gemiddelde groei gemeten van 7%. Onderstaand diagram toont de procentuele groei van de landelijke kiesdeler per verkiezingsjaar.

Landelijke kiesdeler 2025

De conclusies die hieruit getrokken kunnen worden zijn dat er onder normale omstandigheden de landelijke kiesdeler in 2025 met gemiddeld 7% zal stijgen ten

opzicht van 2020. De 7% stijging van de kiesdeler is gelijk aan 274 stemmen meer dan de landelijke kiesdeler uit 2020. Hiermee wordt de **landelijke kiesdeler bij de verkiezingen van 25 mei 2025 ingeschat op 5660 stemmen.**

Let op: het betreft een gemiddelde dus het kan hoger of lager liggen dan 5560 stemmen zijn. Bij een hogere opkomst en meer geldige stemmen zal de kiesdeler hoger liggen. Bij een lage opkomst en/of meer ongeldige stemmen zal het een omgekeerd effect hebben.

Deze relatieve hoge kiesdeler zal een behoorlijke impact hebben op de kleine politieke partijen in Suriname. Er zijn momenteel 44 politieke organisaties geregistreerd bij het Onafhankelijk Kiesbureau (OKB) in Suriname. De registratieperiode voor politieke partijen om deel te nemen aan de verkiezingen van 2025 loopt van 19 tot en met 24 februari 2025.

Niet alle partijen maken kans om deze hoge kiesdeler te halen en zullen dus ook geen zetel kunnen behalen. In een serie artikelen gaat Surinamenieuwscentrale.com binnenkort in op de kansen die de kleine partijen hebben om een zetel te bemachtigen.

Bronnen:

- [Centraal Hoofdstembureau \(CHS\)](#)
- De dynamiek in de politiek- auteur Hardeo Ramadhin.
- [Wikipedia Surinaamse parlementsverkiezingen 1987 - 2025](#)
- [Suriname General Election Results 1987 - 2015](#)